

Yenidođan
çocuklarda topuktan
kan alma testi

rivm

Anne-babalar için
genel bilgi

Bu broşür topuktan kan alma testi hakkında sizi bilgilendirecektir. Topuktan kan alma testinin nasıl yapıldığını ve bu konuda daha geniş bilgileri nereden temin edebileceğinizi öğreneceksiniz.

Yenidođan çocuklarda topuktan kan alma testi

Amaç

Çocuğunuzun doğumundan sonra birinci haftada topuktan kan alınır. Bu kan laboratuarda çok ender rastlanan bazı kalıtsal hastalıklar yönünden incelenir. Topuktan kan alma testi önemlidir. Bu hastalıkların zamanında araştırılıp bulunmasıyla, bedensel ve ruhsal gelişime yönelik çok ciddi hasarlar önlenebilir ya da kısıtlanabilir.

Hastalıklar iyileştirilemez ama iyi tedavi ile kontrol altına alınabilirler. Örneđin ilaç tedavisi ya da diyetle. Araştırmaya katılmanız çocuğunuzun sağlığı için de önemlidir.

Topuktan kan alınmadan önce sizden izin istenir. Topuktan kan alma testi gönüllülük temelinde yapılır.

Topuktan kan alma testi

Evde bakım kurumu (Thuiszorg), Belediye sağlık kurumu (GGD) görevlisi ya da bir doğum bakıcısı topuktan kan almak için evinize gelir. Randevu ayarlamak için önceden size telefon edilir. Gelen görevli küçük bir aletle bebeğinizin topuğundan kan alır. Özel bir filtre kartı olan topuktan kan alma kartına birkaç damla kan alınacaktır.

Çocuklar topuktan kan alma testini sevmez. Bu nedenle bebeğiniz biraz ağlayabilir. Eğer çocuğunuz hastanedeyse, orada topuktan kan alınır.

Sonuç

Eğer sonuç iyiye, size haber VERİLMEZ.

Eğer topuktan kan alındıktan sonra üç (3) hafta içerisinde bir haber almazsanız, sonuç iyi demektir.

Eğer farklı bir sonuç bulunursa, aile doktorunuzdan bir haber alacaksınız.

Bazen alınan kanın miktarı araştırma için yeterli olmayabilir. Bu durumda yeniden topuktan kan alınır. Buna “tekrar edilmiş birinci topuktan kan alma testi” denir. Bazen de sonuç belirsiz olabilir: bu durumda ikinci bir topuktan kan alma testinin yapılması gereklidir.

İkinci topuktan kan alma testi çoğu zaman birinci topuktan kan alma testinden sonra iki (2) hafta içerisinde yapılır. İkinci topuktan kan alma testinin sonucu hakkında, HER ZAMAN ikinci topuktan kan almadan sonra (3) hafta içerisinde haber alırsınız. Sonuç iyi olsa da.

Kan testi hangi bozuklukların araştırılması için yapıyor?

Topuktan alınan kanda çeşitli bozukluklar araştırılacaktır. Tiroit bezi hastalığı, böbreküstü bezleri hastalığı, bir kan hastalığı (orak hücre hastalığı) ve bazı metabolizma hastalıkları araştırılır.

Bu hastalıkların büyük bölümü kalıtsaldır.

İyi tarafı bu hastalıkların sık görülmemeleridir.

Hangi hastalıkların söz konusu olduğunu tam olarak öğrenmek istiyor musunuz?

O zaman şu internet sayfasına bakınız: www.rivm.nl/hiepruk. İnternet sayfasında bu hastalıklar hakkında kısa açıklama bulabilirsiniz. Hastalıklar iyileştirilemez ama iyi tedavi ile kontrol altına alınabilirler.

www.rivm.nl/hiepruk internet sayfasında topuktan kan alma testi hakkındaki bir filmi seyredebilirsiniz.

Kalıtımsallık

Eğer tarama üzerine çocuğunuzda bir hastalık olduğu anlaşılırsa, çoğu durumda anne-babaların hastalık taşıyıcısı olduğu anlaşılır. Taşıyıcısının kendisinde hastalık kendini göstermez. Ama, taşıyıcılık muhtemel bir sonraki hamilelik için sonuçlar yaratabilir. Doğum bakımınız bu konuda size daha fazla bilgi verebilir. Aynı zamanda aşağıdaki internet sitesine de bakabilirsiniz: www.erfelijkheid.nl.

Orak hücre taşıyıcısı

Taramada araştırılan hastalıklardan biri orak hücre hastalığıdır. Orak hücre hastalığı ciddi bir kalıtımsal kan anemidir (kansızlık). Topuktan kan alma testi sonucunda çocuğunuzun, orak hücre taşıyıcısı olduğu görülebilir. Eğer çocuğunuzun orak hücre taşıyıcısı olduğu görülürse, anne-babadan biri ya da her ikisi bu hastalığı taşıyor demektir. Böyle bir durum, gelecekteki muhtemel çocukların sağlığı için sonuçlar doğurabilir. Çocuğunuzun orak hücre taşıyıcısı olması, diğer aile bireyleri için de önemli olabilir çünkü onlar da taşıyıcı olabilir.

Eğer çocuğunuz orak hücre taşıyıcısıysa, aile doktorunuz bu konuda size haber verecektir. Çocuğunuzda muhtemel orak hücre taşıyıcılığı hakkında daha geniş bilgi istiyor musunuz? Bu isteğinizi topuktan kan alma testini yapacak kişiye bildiriniz. İsteğinizi topuktan kan alma testi kartına kaydedilecektir.

Topuktan alınan kana testten sonra ne yapılıyor?

Kan damlaları, topuktan alınan kan testi yapıldıktan sonra bir (1) yıl süreyle laboratuarda muhafaza edilir. Bunun nedeni, bazen araştırmayı tekrar kontrol etmenin gerekli olabilmesidir.

Bu süre geçtikten sonra, RIVM kurumunun bilimsel araştırma için kanı dört (4) yıl daha kullanma yetkisi vardır. Hastalıkları önlemek ve tedavi yöntemlerini geliştirmek için bu gereklidir.

Bilimsel araştırma verileri gizli tutulur. Eğer araştırmacı çocuğunuzun kişisel verilerini kullanmayı gerekli görürse, sizden HER ZAMAN izin istenecektir.

Kanın bilimsel araştırma için kullanılmasına itirazınız varsa, topuktan kan alan görevliye bunu bildirebilirsiniz. Görevli topuktan kan alma testi kartını parafe etmenizi isteyecektir.

Geri kalan kanın bilimsel araştırma için kullanılmasına izni vermemeniz durumunda, geriye kalan kan alındıktan bir (1) yıl sonra imha edilir.

Bilmeniz gereken diğerk bilgiler

Doğum bildirimini

Belediye Nüfus İdaresinde doğum bildirimini yapmak topuktan kan alma testinin çıkış noktasıdır.

Bu nedenle doğumdan sonra en geç üç (3) işgünü içerisinde doğumu bildirmeniz önemlidir.

Nüfus İdaresinin Cumartesi, Pazar ve genel bayram günlerinde günleri kapalı olduğunu göz önünde bulundurunuz.

Sekiz (8) gün geçmesine rağmen topuktan kan alınmamışsa

Çocuğunuzun doğumundan sonra sekiz (8) gün geçmesine rağmen henüz topuktan kan alınmadı mı?

O zaman RIVM-RCP kurumuyla irtibat kurunuz. Telefon numaraları 9'uncu sayfadadır.

Masraflar

Topuktan kan alma testi için para ödemeniz gerekmiyor.

% 100 oranında güvence yok

Hastanedeki devam araştırmasında çocukta bir hastalık gözükmemesine rağmen, laboratuvar araştırması neticesinde kanda sapma bulma olasılığı her zaman vardır. Çocukta hastalık olmasına rağmen, küçük bir olasılıkla laboratuvar araştırması neticesinde kanda sapma bulunmayabilir.

Topktan kan alma testiyle birkaç hastalığa bakılır. Buna rağmen çocuğunuzda hiçbir hastalık olmadığına dair garanti verilmez. Çocuğunuzun sağlık durumu hakkında şüphemiz var mı? Bu durumda aile doktorunuzla irtibat kurunuz.

Doğumdan sonra mümkün olan en kısa zamanda çocuğunuzun doğumunu bildiriniz.

En geç üç (3) gün içerisinde.

Kombine işitme testi

Hollanda'da topuktan kan alma testiyle birlikte çocuğunuzun işitme taraması da yapılır. Gelderland ve Zuid-Hollanda bölgesindeki bazı JGZ kurumlarında işitme testi için konsültasyon bürosuna gitmeniz gerekir. İşitme testi için bir çağrı alırsınız. İşitme testi yapılırken çocuğunuzun kulağına küçük bir yumuşak tıkaç yerleştirilir. Tıkaç nedeniyle yumuşak bir tıkırtı duyulur. Test esnasında çocuğunuz hiç acı duymaz. İşitme testinin sonucu hemen alınabilir.

Gizlilik

Size ve çocuğunuza ait veriler özenle korunur. Kan araştırması ile ilgili kişisel ve tıbbi veriler bir idari bölümde kaydedilir. İdari bölümünüz Kişisel Verileri Koruma Yasası hükümlerine tabidir. Buna göre veriler, ne amaç için sağlanmışlarsa sadece o amaç için kullanılabilirler. Verilerinizi incelemek için RIVM-RCP kurumuna başvurabilirsiniz. Telefon numaraları için sayfa 9'a bakınız.

Şikayetler

Topuktan kan alma testinin yapılışı hakkında bir şikayetiniz var mı? O zaman topuktan kan alma testini yapan kurum ile irtibat kurunuz. Topuktan kan alma testi hakkında genel anlamda bir şikayetiniz var mı? www.rivm.nl/contact internet sayfasında şikayet düzenlemesi hakkında bilgi bulabilirsiniz.

Daha geniş bilgi

- Topuktan kan alma testi hakkında daha ayrıntılı bilgileri RIVM kurumunun internet sayfasında bulabilirsiniz: www.rivm.nl/hielprik. Bu internet sayfasında topuktan kan alma taraması hakkındaki bir filme de bakabilirsiniz.
- İşitme taraması hakkında daha ayrıntılı bilgileri RIVM kurumunun internet sayfasında bulabilirsiniz: www.rivm.nl/gehoorscreening.
- Topuktan kan alma testi ile ilgili sorularınızı doğum bakıcısına sorabilirsiniz.

RIVM kurumunun Bölgesel Koordinasyon Programları:

RCP Noord:

Groningen, Friesland en Drenthe **050 – 368 63 50**

RCP Oost:

Overijssel en Gelderland **0570 – 66 15 20**

RCP Midden-West:

Utrecht, Noord-Holland en Flevoland **0346 – 55 00 40**

RCP Zuid-West:

Zuid-Holland **079 – 341 82 38**

RCP Zuid:

Zeeland, Noord-Brabant en Limburg **040 – 232 91 11**

English In the first week after birth, children are tested for congenital disorders. This is done by drawing some blood from your child's heel. This test is known as the heel prick (hielprik). In this leaflet you will find more information about the test. This leaflet has been translated into English. You can find the English translation on www.rivm.nl/hielprik.

Français Un test de dépistage de affections congénitales est effectué chez les nouveau-nés au cours de la première semaine qui suit leur naissance. Cet examen est fait par prélèvement de quelques gouttes de sang au talon de l'enfant. Cet examen est appelé en néerlandais test de la piqûre au talon (hielprik). Cette brochure contient de plus amples informations sur cet examen. Cette brochure est traduite en français. Vous pouvez trouver la brochure traduite sur le site internet: www.rivm.nl/hielprik.

Deutsch In der ersten Woche nach der Geburt werden Kinder auf angeborene Erkrankungen hin untersucht. Dazu wird dem Kind Blut aus der Ferse abgenommen. Diese Untersuchung wird Fersenblutentnahme (hielprik) genannt. In dieser Broschüre finden Sie Informationen zu dieser Untersuchung. Die Broschüre wurde in die deutsche Sprache übersetzt. Die Übersetzung der Broschüre finden Sie unter www.rivm.nl/hielprik.

Türkçe Yeni doğmuş bebeklere, doğuştan gelen bozuklukların teşhis edilmesi için bir test yapılır. Doğumdan sonraki ilk hafta içinde yapılan bu test için bebeğin topuğundan birkaç damla kan alınır. Zaten bu uygulamaya da "topuktan kan alma" (Hollandaca: hielprik) testi denmektedir. Bu broşürde testle ilgili ayrıntılı bilgi bulacaksınız. Broşürün Türkçe çevirisi vardır. Türkçe metni şu adreste bulabilirsiniz: www.rivm.nl/hielprik.

Español Durante la primera semana tras su nacimiento, se efectúan controles a los bebés para ver si padecen posibles enfermedades. Esto se realiza mediante un pequeño pinchazo en el talón del bebé para recoger unas gotas de sangre. Este control se denomina la prueba del talón (hielprik). En este folleto le ofrecemos más información sobre esta prueba. Este folleto ha sido traducido al español. El folleto traducido lo puede encontrar en www.rivm.nl/hielprik.

فرع كلفط نه بلض عيبس بصو حفل اذمتو ةيؤل حبل عيبس بصا اذم
لفاطل اص حفتي ةلؤل اذ علول ا عوبس لاي ف بيرع
ةيبر عل اى ل اقرش نل اذمة حرتت مت بص حفل الو حتامول عمل ان ديزمل اقرش نل اذمة فين و دجتس (hielprik) بع كل اذ خو م س ابص و حفل اذمة
www.rivm.nl/hielprik عؤوم ةل ع ةيبر عل اذمة حرتل اى ل ع روئ عل اذمة كن كم يو

Papiamentu Den e promé siman despues di nasementu, ta kontrolá beibinan riba malesa kongénito (malesa ku bo ta nase ku ne). Ta hasi esaki dor di kue poko sanger na e hilchi di e beibi. E investigashon médiko aki yama (hielprik). Den e foyeto aki bo ta haña mas informashon tokante e investigashon aki. A tradusi e foyeto na Papiamentu i bo ta haña e tradukshon na www.rivm.nl/hielprik.

中文
新生兒在出生後一週內，應接受先天性疾病檢查，檢查的方式是從嬰兒的腳跟採集少量血液，一般稱之為“腳跟採血法”（荷蘭文叫做“hielprik”）。在這份宣傳單中，您會找到更多關於這項檢查的資訊。宣傳單的內容已被翻譯成中文。若想查看中文內容，請前往 www.rivm.nl/hielprik。

Português Na primeira semana a seguir ao nascimento, as crianças são testadas em doenças congénitas. Isto é feito através de uma análise ao sangue retirado do calcanhar da sua criança. O teste é conhecido como o teste do pézinho (hielprik). Neste folheto irá encontrar mais informação acerca deste teste. Este folheto foi traduzido para Português. Pode encontrar a tradução Portuguesa em www.rivm.nl/hielprik.

Doğum uzmanları, jinekoloji uzmanları, aile doktorları ve diğer doğum bakıcıları bu broşürü ekstra sayıda şu internet sayfasından isteyebilir: www.rivm.nl/pns/folders.

Bu broşürü hamileliğinizin yaklaşık 35. haftasında doğum bakıcısı tarafından ve çocuğunuzu nüfus idaresinde kaydederken belediyeden alırsınız.

Bu bilgi broşürü RIVM kurumu tarafından yayınlanmıştır ve çeşitli uzmanların katkılarıyla ortaya çıkmıştır. RIVM kurumu sunduğu bilgilerin güncel, kolay erişilebilir, doğru ve eksiksiz olmasına büyük özen gösterir. Ancak, sunulan bilgilere dayanarak hiçbir hak iddia edilemez.

© RIVM, Ekim 2009

090730

RIVM

Rijksinstituut
voor Volksgezondheid
en Milieu

Centrum voor
Bevolkingsonderzoek
Postbak 49

Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl
www.rivm.nl/hieiprik